

Informacja Wójta Gminy Czermin o działaniach w czasie powodzi w 2019 roku

Od 20 maja do 31 maja 2019 roku przy udziale ludzi i sprzętu trwała akcja ratowania gminy Czermin przed zalaniem. Choć wystąpiły zalania i lokalne podtopienia, udało się uratować wiele domów i gospodarstw. Wysokowydajne pompy wraz z kilkudziesięcioma pompami z jednostek OSP wypompuwały wodę z terenów zalanych w celu poprawy retencji wód.

Przerwanie wałów ochronnych w Izbiskach i Wadowicach Dolnych spowodowało niebezpieczny wzrost poziomu wód na rzekach Nowy Breń, Stary Breń, Wiśnia i potokach Brnik i Łukawiec.

Priorytetowymi działaniami było:

- alarmowanie i informowanie mieszkańców o zagrożeniu powodziowym – wydano ostrzeżenie dla ludności w dniu 22.05.2019 r. wraz z zarządzeniem o wprowadzeniu alarmu przeciwpowodziowego dla Gminy Czermin (mieszkańcy zostali powiadomieni w dniu 22 i 23 maja 2019 r. w sposób zwyczajowo przyjęty (tablice ogłoszeń Sołectw, strona internetowa Gminy Czermin, media społecznościowe)
- ewakuacja mieszkańców z terenów zalanych (Breń Osuchowski - 1 osoba starsza ewakuowana i umieszczona w Domu Pomocy Społecznej w Mielcu, 2 rodziny – 8 osób ewakuowanych do rodziny)
- zabezpieczanie budynków mieszkalnych workami z piaskiem w miejscowościach: Trzciana, Dąbrówka Osuchowska, Breń Osuchowski, Ziempiów, Łysaków, Czermin, zabezpieczanie wałów przeciwpowodziowych na rzece Nowy Breń w miejscowości Ziempiów i na rzece Stary Breń w miejscowości Łysaków. Druhowie z OSP, strażacy zawodowi i społeczność cywilna przygotowali 50 tysięcy worków z piaskiem na co zostało wykorzystane 830 m³ materiału. Worki te były wbudowywane i wykorzystywane na bieżąco w newralgicznych miejscach Gminy Czermin,
- zabezpieczenie i ewakuacja pasieki „Wojtuś” w Brniu Osuchowskim,

Bardzo trudna sytuacja powodziowa wystąpiła w miejscowościach: Czermin, Trzciana, Szafranów, Breń Osuchowski, Dąbrówka Osuchowska, gdzie rzeki: Stary Breń, Wiśnia i Kawęczyńsko-Wampierzowska nie są obwałowane wałami przeciwpowodziowymi. W związku z ogromną ilością wody która spływała z terenu Gminy Wadowice Górne poszczególne miejscowości były zalewane wodą powodziową.

Przyrost stanu wody do stanu alarmowego na rzece Wiśle i jej dopływie Nowym Brniu spowodował zamknięcie śluz wałowych Rybnicy, kanału Słupiecko-Ziempiowskiego i kanału Wampierzowsko-Słupieckiego w miejscowości Ziempiów. Jedynym rozsądnym ruchem było pompowanie wody przez wał Nowego Brnia z terenu miejscowości Ziempiów, gdzie pracowały pompy o dużej wydajności rzędu 10-20 m³ na minutę i jedna pompa o najwyższej wydajności 50 m³ na minutę.

Przyrost stanu wody do stanu alarmowego na rzece Wisłocy i jej dopływie Starym Brniu spowodował wzrost poziomu wody w tej rzece. Zamknięcie śluz wałowych Łukawca i licznych lokalnych cieków wodnych w miejscowościach: Czermin i Łysaków spowodowało lokalne podtopienia. Dużym przedsięwzięciem, w które było zaangażowane szereg jednostek państwowej straży pożarnej i ochotniczej straży pożarnej z terenu województwa podkarpackiego były działania polegające na przepompowywaniu wody powodziowej, która napływa od strony Gminy Wadowice Górne i Gminy Szczucin, gdzie zostały przerwane wały przeciwpowodziowe.

W akcji uczestniczyły jednostki:

- Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Czermin które obsłużyły 76 zdarzeń w których uczestniczyło 388 strażaków którzy łącznie przepracowali 1533 godzin
- jednostki OSP z podkarpacia: Hyżne, Hermanowa, Trzciana k.Rzeszowa, Siedliska, Jabłonica Polska, Domarat, Humniska, Borycz, Haczów, Łętownia, Wola Zarczycka, Grodzisko Dolne – Miasto, Giedlarowa, Łukawica, Kostarowice
- Państwowa Straż Pożarna z Mielca, Leska, Przemyśla, Niska, Rzeszowa, Brzozów, Nowa Dęba dysponujące wysokowydajnymi pompami.

Kolejnymi działaniami były i są prace związane z pomocą osobom poszkodowanym w wyniku powodzi:

- od dnia 21.05.2019 r. do odwołania alarmu przeciwpowodziowego wprowadzono całodobowy dyżur w Urzędzie Gminy w Czerminie gdzie mieszkańcy mogli zgłaszać sytuacje kryzysowe,
- od dnia 24.05.2019 r. mieszkańcy mogli zgłaszać zalane lub podtopione budynki. Liczba zalanych/podtopionych budynków mieszkalnych (czy zalane są wyłącznie piwnice czy część mieszkalna) - 363 zgłoszeń, z tego: 3 zalane i uszkodzone budynki mieszkalne (2 zamieszkałe podpiwniczenia i 1 dom na parterze), 12 domów mieszkalnych uszkodzonych w wyniku obłania i podmoknięcia, pozostałe podtopione budynki mieszkalne z zalanymi piwnicami, które są weryfikowane przez komisje powołane przez wójta od dnia 29 maja 2019 roku,
- zakres udzielanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie wsparcia osobom poszkodowanych, w tym zapewnienia posiłku, interwencji kryzysowej, poradnictwa specjalistycznego, pracy socjalnej itp. - 1 osoba starsza ewakuowana i umieszczona w Domu Pomocy Społecznej w Mielcu– interwencja kryzysowa, praca socjalna
- do chwili obecnej skierowane zostały wnioski do Wojewody Podkarpackiego o środki finansowe na wypłatę zasiłków:
  - a. wniosek wójta o zasiłek celowy 4 000zł.
  - b. wniosek wójta o zasiłki celowe 30 000zł.
  - c. wniosek wójta o zasiłek celowy 4 000zł.

Zasiłki wypłacono 14 rodzinom na łączną kwotę - 34 000zł.

- Wystąpiłem do Wojewody Podkarpackiego w dniu 23.05.2019 r. z prośbą o pomoc finansową z rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 100000 zł na pokrycie kosztów związanych z akcją powodziową, a następnie pismo to zostało uzupełnione kolejnymi pismami uszczegóławiającymi zakres kosztów prowadzonej akcji w dniach: 27.05.2019 i 7.06.2019 r.

- Zalanych zostało około 3000 ha co stanowi około 50 % użytków rolnych Gminy Czermin. Zarządzeniem Wójta Gminy Czermin została powołana komisja ds. szacowania strat w użytkach rolnych która przyjęła ok. 600 wniosków od rolników o oszacowanie strat. Komisja rozpoczęła pracę w terenie polegając na weryfikacji złożonych wniosków.

- W związku z powodzią został zorganizowany dodatkowy wywóz odpadów wielkogabarytowych, zmieszanych i segregowanych. W wyznaczonych miejscach zostały podstawione kontenery KP7 oraz 1100 litrów.

- Powiadomiono Powiatowy Inspektorat w Mielcu o konieczności dezynfekcji zalanych budynków gospodarczych i inwentarskich – prace zostały przeprowadzone,

- Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Mielcu dostarczyła środki do dezynfekcji studni i cyklicznie robiła analizy wody w studniach Ujęcia Wody w Trzcianie które było zalane podczas powodzi. SUW w Trzcianie został włączony ponownie do eksploatacji i zaczął podawanie wody do sieci w dniu 12.06.2019 r.

- Powiatowy Inspektorat Budowlany w Mielcu uczestniczył w pracach komisji która szacowała straty i uszkodzenia w budynkach najbardziej dotkniętych powodzią.

- W związku z bardzo licznymi pytaniami i uwagami mieszkańców gminy Czermin, które dotyczą działań podjętych w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się komarów na terenach dotkniętych powodzią oraz podtopieniami informuję, że Starosta Powiatu Mieleckiego, w porozumieniu ze wójtami wszystkich gmin naszego powiatu, zwrócił się do Wojewody Podkarpackiego z prośbą o podjęcie zdecydowanych działań zmierzających do rozwiązania problemów związanych z plagą komarów. Jako Gmina Czermin, nie jesteśmy w stanie pokryć (olbrzymich jak na naszą gminę) kosztów związanych z odkomarzaniem bez pomocy finansowej z zewnątrz. Jeżeli tylko uzyskamy środki na ten cel od Rządu Rzeczypospolitej Polskiej lub z innych źródeł, to natychmiast przystąpimy do stosownych działań. Ponadto podczas spotkania w dniu 3 czerwca b.r. z Panią Ewą Leniart, Wojewodą Podkarpackim, poprosiłem o wsparcie w usuwaniu skutków powodzi na terenie naszej gminy, m.in. poprzez uzyskanie środków finansowych na: pokrycie kosztów prowadzenia akcji przeciwpowodziowej, odbudowy zniszczonej infrastruktury i odkomarzanie terenów popowodziowych.

Straty w infrastrukturze komunalnej Gminy Czermin przedstawiają się następująco:

Już pierwsze dni ulewnych deszczy (20-21 maja) spowodowały podtopienie budynku Szkoły Podstawowej w Czerminie i Łyskowie, Stacji Uzdatnia Wody w Trzcianie, Oczyszczalni Ścieków w Czerminie wraz z infrastrukturą (studnie podciśnieniowe, przepompownie ścieków i sieć kanalizacji grawitacyjnej). Następnie sytuacja hydrologiczna w gminie pogarszała się z każdym dniem i straty w infrastrukturze się powiększały (szczególnie drogi, przepusty i mosty). Wstępnie straty w infrastrukturze komunalnej przedstawiają się następująco:

Lp.	Wykaz strat	Wstępny Szacunek strat
1	Droga gminna Wymysłów – Trzciana, 2350 m	300 000,00zł
2	Droga gminna Szkotnia – Trzciana, 1500m	220 000,00zł
3	Droga gminna Szafranów – Breń Zadworze 1590m wraz z mostem	300 000,00zł
4	Droga gminna Szafranów - Czermin Zawada 560m	150 000,00zł
5	Droga gminna Breń – Czermin Zawada 1790m wraz z mostem	500 000,00zł
6	Droga gminna Zabrze – Ziempiów Most 1000m	250 000,00zł
7	Droga gminna Brnik – Leśniakówka – Wrzoski – Podmoście, 2000m	500 000,00zł
8	Droga gminna Wola – Brnik – Ziempiów, 2000m	500 000,00zł
9	Droga gminna Ziempiów- Podkościele – Podlesie 1200m	300 000,00zł
10	Droga gminna Łysaków – Stawy 360m, wraz z przepustem	100 000,00zł
11	Droga wewnętrzna Breń Budy, 700m	100 000,00zł
12	Droga gminna Breń – Kąty Miłoninek , 2100m	300 000,00zł
13	Droga wewnętrzna Breń – Na Chmarę, 1200m	180 000,00zł
14	Droga wewnętrzna Breń Na zagrody , 950m wraz z mostem	200 000,00zł
15	Droga wewnętrzna Breń – do zbiornika, 600m	100 000,00zł
16	Droga wewnętrzna Dąbrówka Osuchowska – na Lukówkę, 600m	100 000,00zł

17	Droga gminna Dąbrówka – Wampierzów, 1000m	150 000,00zł
18	Droga gminna Trzciana – Szadowiec, 2190m	500 000,00zł
19	Stacja uzdatniania wody w Trzcianie	500 000,00zł
20	Szkoła Podstawowa w Łysakowie	100 000,00zł
21	Stadion Sportowy w Czerminie wraz z szatnią	500 000,00zł
22	Oczyszczalnia ścieków w Czerminie wraz z przepompowniami	500 000,00zł
23	Stadion Sportowy w Trzcianie	200 000,00zł
24	Budynek były NZOZ w Czerminie, Czermin nr 43	150 000,00zł
25	Szkoła Podstawowa w Czerminie	250000,00zł
26	Szkoła podstawowa w Łysakowie	50000,00zł
27	Droga przy kanale od Szkoły Podstawowej w Czerminie do Państwa Kieszek na dł, 410 mb	120000,00zł
28	Droga w Czerminie do oczyszczalni na dł. 460 mb	150000,00zł
29	Droga Gminna Grądy- Orłów na dł. 1160 mb + 2 przepusty	240000,00zł
30	Droga Gmina Czermin -Orłów na dł. 570 mb	120000,00zł
31	Droga Gminna Trzciana- Zaręcze na dł. 1260 mb	250000,00zł
32	Droga na domkach powodziowych 200 mb	100000,00zł
33	Droga wewnętrzna Breń –Na Borowca 200 mb	50000,00zł

Koszty akcji przeciwpowodziowej wyniosły 107854,00 zł na które składają się:

- zakup i dostarczenie piasku
- zakup paliwa do pomp, maszyn budowlanych i samochodów OSP
- praca maszynami budowlanymi
- zakup prowiantu dla strażaków uczestniczących w akcji
- dokumentacja fotograficzna terenów zalanych
- zakup folii i plandek
- dodatkowy wywóz odpadów komunalnych stanowiących zagrożenie epidemiologiczne
- zakup butów gumowych, taśm ostrzegawczych, sprzętu
- remont sprzętu OSP.

Walka z wielką wodą w gminie trwała 12 dni i nocy przy pełnym zaangażowaniu mieszkańców i wykorzystaniu sprzętu OSP i PSP z całego podkarpacia. Straty w Gminie Czermin zostały zminimalizowane dzięki mieszkańcom, służbom ratunkowych, wysokowydajnym pompom wraz z kilkudziesięcioma pompami z jednostek OSP.

Wnioski z tegorocznej powodzi nasuwają się same. Aby być przygotowanym na przyszłość, potrzebna jest pilnie budowa co najmniej jednej przepompowni w Ziemniowie na kanale Wampierzowsko-Słupieckim która będzie pompowała wodę do Nowego Brnia oraz kompleksowa modernizacja i budowa obwałowania Starego Brnia do przepompowni w Szafranowie.

Gmina Czermin z racji swojego najniższego położenia topograficznego jest na dzisiaj zlewnią wód opadowych z obszarów województw podkarpackiego i małopolskiego a zamykające się śluzy wałowe Nowego Brnia w Ziemniowie powodują że teren tej miejscowości jest zalewany wodą która napływa z oddalonych terenów nawet małopolski. Ponadto brak obwałowań rzeki Stary Breń uniemożliwia uruchomienie i przepompowanie wody przez przepompownię w Szafranowie. Takie działanie spowodowało by, że teren miejscowości Szafranów, Breń Osuchowski, Dąbrówka Osuchowska i tereny Gminy Wadowice Górne nie były by zalewane.

W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim ludziom dobrej woli za okazaną nam w tych dramatycznych dniach dobroć, życzliwość i okazaną pomoc. Dziękujemy z całego serca mieszkańcom Gminy Czermin, całej społeczności Strażackiej z terenu naszej gminy ale też z całego województwa podkarpackiego którzy ofiarnie służyli i pracowali. Szczególnie pragnę podziękować:

- generał Andrzej Babiec Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie i jego zastępcy naszemu rodakowi: brygadier Andrzej Marczenia który ofiarnie pełnił służbę i kierował działaniami.

- starszy brygadier Stanisław Rączka Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Mielcu i jego zastępcy: brygadier Łukasz Kapinos którzy ofiarnie pełnili służbę i kierowali działaniami.

–Prezesowi Zarządu Oddziału Gminnego Janowi Myjakowi i Komendantowi Gminnemu OSP Tomaszowi Zajacowi którzy w tych trudnych dniach wspomagali mnie w zarządzaniu akcją przeciwpowodziową.

- Prezesom, Naczelnikom jednostek OSP

- Sołtysom i Radnym Rady Gminy Czermin

i wielu innym organizacjom, służbom (Policja, Powiatowy Inspektorat w Mielcu, Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Mielcu, pracownikom: Urzędu Gminy w Czerminie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerminie, Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Czerminie) oraz ludziom dobrej woli niosącym nam pomoc. Trudno wymienić wszystkich, którzy pomagali w tych trudnych chwilach w trakcie powodzi.

Niewątpliwie człowiek, którego dotknęła tragedia powodzi bez drugiej osoby, ludzi dobrej woli nie byłby w stanie poradzić sobie z skutkami powodzi.